

Celý svět čeká na Mariinu odpověď

Slyšela jsi, Panno, že počneš a porodíš syna. Slyšela jsi, že se to nestane prostřednictvím člověka, nýbrž prostřednictvím Ducha Svatého. Anděl očekává odpovědi; je totiž čas, aby se vrátil k Bohu, jenž ho poslal. I my, ó Paní, očekáváme slovo slitování, my, které žalostně tisní odsuzující rozsudek.

A hle, nabízí se ti výkupná cena za naši spásu: budeme vysvobozeni ihned, budeš-li souhlasit. Všichni jsme byli stvořeni skrze věčné Boží Slovo, a hle, umíráme. Skrze tvou krátkou odpověď můžeme dojít obnovy, abychom mohli být znovu povoláni k životu.

Za to tě snažně prosí, dobrotivá Panno, politováníhodný Adam, vyhnáný z ráje, se svým ubohým potomstvem, za to tě prosí Abraham i David. Za to žadoní i ostatní svatí otcové, vlastně tvoji otcové, vždyť i oni přebývají v krajíně stínu smrti. To očekává vkleče u tvých nohou celý svět. Ne neopodstatněně, vždyť na tom, co řekneš, závisí útěcha ubohých, vykoupení zajatých, vysvobození odsouzených a konečně spása všech Adamových dětí, celého tvého rodu.

Dej spěšně odpověď, Panno! Odpověz rychle andělovi a skrze anděla i Pánu. Odpověz slovo a přijmi Slovo. Prones své a počni božské. Vypusť pomíjející slovo a pojmi do sebe Slovo věčné. Proč se zdráháš? Proč se chvěješ? Věř, vyznávej a přijmi. Necht' pokora nabere odvahu, ostýchavost důvěru. Naprosto se nyní nehodí, aby panenská prostota zapomněla na moudrost. V této jediné věci se, moudrá Panno, neboj opovázlivosti. I když je mlčenlivá ostýchavost žádoucí, přece jen je nyní více zapotřebí prokázat zbožnost slovem.

Otevři, blahoslavená Panno, srdce víře, ústa vyznání, lůno Stvořiteli. Hle, ten, po němž touží všechny národy, klepe venku na dveře. Co kdyby pro tvé meškání přešel, a ty bys znovu musela s bolestí hledat toho, kterého tvá duše miluje? Vstaň, běž a otevři! Vstaň vírou, běž zbožností, otevři vyznáním. A řekla: Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!

Svatý Bernard z Clairvaux – Chvály panenské Matky

Když anděl z nebe ti nabízí stát se Matkou
vševládnoucího Boha, vidím tajemství,
ty dáváš přednost před tou výzvou hořkosladkou
pokladu nezměrnému, jímž je panenství.
Chápu, že duši tvou, Neposkvrněná Panno,
nad pobyt v nebesích si zamiloval Pán,
že sladké, pokorné tvé duši bylo dáno
pojmouti Ježíše, ten Lásky Oceán!

Sv. Terezie z Lisieux – Proč miluji tě, Maria

Prameny, odkazy

Luke T. Johnson – Evangelium podle Lukáše – Sacra pagina; Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Petr Karas – Boží slovo na každý den; Angelo Scarano – www.pastorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz; Misál na každý den liturgického roku

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

4. neděle adventní – cyklus B

18. prosince 2011

²⁶Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, ²⁷k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria. ²⁸Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ ²⁹Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. ³⁰Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. ³¹Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. ³²Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, ³³bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ ³⁴Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ ³⁵Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. ³⁶I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. ³⁷Vždyť u Boha není nic nemožného.“ ³⁸Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Úvod k meditaci

Lk 1,26–38

Když se modlíme *Zdrávas Maria*, opíráme se v první části této modlitby o text Nového zákona. Přebíráme vlastně slova, kterými pozdravil anděl Gabriel Pannu Marii: „Bud' zdráva, milostiplná, Pán s tebou.“ Známa modlitba pokračuje pak slovy Mariiny příbuzné Alžběty: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého.“ Tyto věty opakujeme během modlitby posvátného růžence a ony tak vytvářejí rámec pro rozjímání o tajemstvích spásy. Tyto věty jsou nejznámějšími a nejčastěji opakovanými verši Písma svatého. Zážrak „vtělení“ se stal skrze prosté *ať se stane* („Amen“). Kéž Mariino *ať se stane* nás v těchto dnech doprovází a zůstává v našem srdci a rtech.

Výklad biblického textu

²⁶**Anděl Gabriel:** toto jméno znamená *Boží síla* nebo *Boží muž*. Je to anděl, který byl od Boha poslán k lidem s důležitým poselstvím. Byl poslán k Danielovi (Dan 8,16), k Zachariášovi (Lk 1,19) a k Marii (Lk 1,26n).

v. 28 První slovo se obvykle překládá starobylým tvarem *zdrávas*, který znamená *buď zdráva*. Můžeme si všimnout, že všude tam, kde Boží posel vystupuje v souvislosti s počátky Ježíšova pozemského života, přináší s sebou velikou radost. Ať jde o Zachariáše (Lk 1,14), nebo o pastýře, kteří se dozvídají o Ježíšově narození (Lk 2,10). Z toho všeho je zřejmé, že právě ústřední a nejdůležitější zvěst Božího posla se vyznačuje radostí. V řeckém textu zní první slovo pozdravu *chaire*, což znamená *raduj se*. Od počátku probíhá tedy všechno s radostí a v jásotu. Jako první přijímá Maria od anděla poselství, které bychom mohli opsat slovy: Máš všechny důvody k radosti. Má zvěst zasahuje do hloubi tvého nitra. Tvůj úžas a porozumění může být provázeno

Týden
s Božím
slovem

1. čtení:
2 Sam 7,1-
5.8b-12.14.16

2. čtení:
Řím 16,25-27

Evangelium:
Lk 1,26-38

Srovnání:

Mt 1,18

Lk 1,13

Gn 16,11

Sd 13.3

Iz 7,14

Mt 1,21-23

Iz 9,6

Dan 2,44; 7,14

Mt 1,20

Lk 1,24

Gn 18,14

jen radostí a jásavým přitakáním. Andělovo druhé slovo *milostiplná* vyjadřuje důvod radosti: Jsi milostiplná, neboť Bůh ti poskytl svou milost a přízeň; má v tobě své zalíbení. Zahrnul tě svou milostivou láskou. Tato skutečnost je tak podstatná, že ji anděl obměňuje slovy: „nalezla jsi milost u Boha“ (Lk 1,30). Jde tak příznačný rys Mariiny osoby, že ji anděl při pozdravu nenazývá jménem („Maria“), nýbrž oslovuje ji *milostiplná*, jako by jí dával nové jméno. Takto je vyjádřen její vztah vůči Bohu a Boží vztah k ní. Slovem *milostiplná* je formulován základ jejího povolání a její veškeré radosti. Můžeme snad říci: *Maria* je jméno, které dostala od svých rodičů; *milostiplná* je jméno, které jí dal Bůh. Museli bychom nejdříve pochopit, kdo je Bůh, abychom skutečně pochopili, co znamená, že *Maria* je milostiplná, že Bůh jí projevil svou milostivou lásku. Tento úžas a údiv zaznívá v 8. žalmu. Žalmista si klade otázku se zřetelem na Boží dílo, na jeho velikost a majestát: „Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?“ (Žl 8,5).

Pán s Tebou poukazuje na Boží pomoc. Nemluví se zde o všeobecné Boží přítomnosti, nýbrž je přislíbena účinná a působivá Boží pomoc a podpora. Tohoto ujištění se nedostalo v dějinách Božího lidu každému příslušníkovi izraelského národa, nýbrž pouze postavám zvláštním způsobem vyvoleným a povoláním, jakými byli například Jakub, Mojžíš, Jozue, Gedeon nebo David. Tito povolání nezůstávají ve svém úkolu odkázáni na své vlastní lidské síly. Bůh nepostupuje tak, že by lidi pouze povolal a pak je ponechal na holičkách. Naopak, doprovází je a uschopňuje k uskutečňování jejich úkolu. Bůh má trvalý zájem o člověka, kterého povolal, a zůstává mu věrný. Boží doprovázení a jeho pomoc je povolánímu jistotou.

v. 29 *Maria* reaguje na andělova slova citově i rozumově: zarazí se a uvažuje. Nechala se poselstvím zasáhnout a snaží se o hlubší pochopení. Povolání každého člověka žije z toho, že se povolání nechává oslovovat Bohem stále znovu a do větší hloubky, že se mu úplně odevzdává a snaží se pochopit význam svého povolání.

v. 31 *Maria* může darovat Ježíšovi lidský život. V jejím těle má získat lidské tělo. Ona mu rovněž má dát jméno. Marii jsou svěřeny všechny úkoly, které má jako matka vůči svému dítěti. Celá je postavena do služby Ježíšovi.

v. 34 Svou otázkou prosí *Maria* o další vysvětlení. Anděl o ní doposud mluvil jako o matce, ale nezmínil se o žádném otci. *Maria* se drží andělových slov, ani je nedoplňuje, ani nerozvádí pomocí nějaké vlastní úvahy. Ale neví, jak má jako panna uskutečnit sama tento úkol. Povolání člověk poznává svou vlastní nedostatečnost. Bůh ji svou stvořitelskou a životodárnou mocí uschopní k službě, která zahrnuje Ježíšův vstup do lidské existence.

v. 38 Slovy *služebnice Páně* vyjadřuje *Maria* svůj vztah vůči Bohu. Je si vědoma, že je pověřena službou Bohu. Nechce prosazovat své vlastní plány a představy. Chce naslouchat Pánu a plnit jeho vůli. Mariina odpověď je vzdálena všemu vyvyšování. Vyjadřuje však jistě a radostné vědomí, že je Pánem vzata do jeho služby. Čím větší je pán, tím čestnější je být v jeho službách. Hospodinovými služebníky jsou ve Starém zákoně nazýváni významní lidé, kteří byli Bohem povoláni, jako např. Mojžíš, Jozue, David nebo někteří proroci. Žádná žena kromě Panny Marie není v Písmu svatém nazvána „Pánovou služebnicí“.

Další texty v týdnu

Po: Sd 13,2-7.24-25a; Lk 1,5-25

Út: Iz 7,10-14; Lk 1,26-38

St: Pís 2,8-14; Lk 1,39-45

Čt: 1 Sam 1,24-28; Lk 1, 46-56

Pá: Mal 3,1-4.23-24; Lk 1,57-66

So: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14.16; Lk 1,67-79

K tématu

Anděl Marii postavil před něco vskutku nepochopitelného: podílet se tím nejúžasnějším způsobem na velkolepém Božím plánu – na spásu lidstva. Tohoto návrhu se *Maria* zalekla, když pomyslela na nepatrnost své existence před Boží všemohoucností, a ptala se: Jak je to možné, proč právě já? Byla však ochotna splnit Boží vůli a pohotově pronesla své „ano“, které změnilo její život i dějiny celého lidstva.

Kladu si otázku a ptám se vás: mohou se požadavky, s nimiž se na nás obrací Bůh, ať už se zdají jakkoli náročné, vůbec někdy srovnávat s tím, co žádal Bůh po mladičké Marii? Učme se od Marie říkat „ano“, protože ona opravdu ví, co to znamená velkodušně odpovědět na Pánovy návrhy.

Benedikt XVI. – 1.9.2007, setkání s mládeží v italském Loretu

Mariin palác

Maria tajemným způsobem, působením Duha svatého, počala Ježíše ve svém paláci, tedy ve svém břiše. Všechny ženy, které porodily dítě, uznají, že břicho matky je jako palác. Ježíš pobyl v Mariině paláci devět měsíců. Spal tam, než zahájil svůj třiatřicet let dlouhý život na této zemi. *Maria* viděla Ježíše jako dítě, pak dospívajícího, a poté dospělého.

Říkáme, že Kristus je jako člověk dokonalý. Je také dokonalý jako Bůh. Ta lidská dokonalost Ježíše pochází z muže a ženy – Josefa a Marie. Byli to úžasní rodiče a výteční vychovatelé. Na to nezapomínejme. Bůh si Marii vyvolil pro její výjimečnou dokonalost a Josefa, tak diskrétního, který se stal nepřekonatelným adoptivním otcem.

Úplně vidím ty rodiče, jak kolíbají své milované dítě. Oba dva pozorují jeho první krůčky. Pak jsou svědky jeho pokroku v době dospívání. Obdivují Kristovu dokonalost. A mohli ji obdivovat o to víc, že za tu dokonalost vděčil ohromným vychovatelům, jakými mu byli.

Maria je matka církve. Je pozeňaná mezi ženami. U paty kříže Ježíš ukázal na Jana a řekl Marii: „Hle, tvůj syn.“ To znamená, že Ježíš před dvěma tisíci lety do skonání věků svěřil své matce celou církev. Marie Janovi řekla: „Já jsem tvá matka.“ Stala se tak matkou církve. Síla Mariiny přímluvy je zázračná. Marii můžeme vzývat pomocí růžence. Po celém světě jsou Marii zasvěceny stovky tisíc klášteru. Na Janu Pavlu II. se mi moc líbila jeho mariánská úcta. Když byl jmenován papežem, nejdřív

vzpomněl na Marii. Nejde o to stavět Marii před Boha. Jde o to rozpoznat správně její místo – největší po Bohu na zemi.

Moc rád odříkávám růženec, tu stále se opakující modlitbu. Lidi si často myslí, že růženec je vhodný pro stařenky. Já nesouhlasím. Rád se modlím růženec, protože v nás vytváří jakési klima modlitby. Růženec nás pozvedá. Meditace nad tajemstvím světa, bolesti, radosti a slávy nám umožňuje pochopit Ježíše Krista od jeho narození až do smrti. To umožňuje dát každému desátku růžence záměr modlitby.

Často se o mně říká, že jsem moderní kněz. Jsem kněz, který má rád růženec. Vlastním jeden, který nosím s sebou. A vždycky mám po ruce růžencový prsten, ten drobný kousek kovu s deseti výstupky. Rád se modlím k Marii. Každé dítě prochází svou matkou a dostává se k svému otci.

Maria se zjevila na několika významných místech – o Lurdech a Fátimě jistě víte. Dala jasné známky své přítomnosti tím, že umožnila, aby se děly zázraky. Uzdravila mnoho nemocných a nemooucích. Největšími zázraky jsou uzdravení duše. Mariinými největšími zázraky jsou vnitřní uzdravení.

Všiml jsem si, že moji mládenci, kteří popírají Boha nebo se vysmívají jeho existenci, mají určitou úctu k Marii. Jeden z nich, bývalý člen mé skupiny mladých, muslim Yusuf, mluví o Marii pokaždé s velkou něhou. Říká: „Je to máma všech maminek.“ To je pěkná pocta pro Matku lidstva.

*Guy Gilbert
– Evangelium podle svatého lotra*